

Probleme propuse¹

Clasele primare

P325. În scrierea $1\square3\square5\square7 = 26\square8\square2$, completați casetele cu unul din semnele + sau - astfel încât să obțineți o egalitate. Arătați că există o singură soluție.

(Clasa I)

Dumitrița Grigoriu, elevă, Iași

P326. Suma a șase numere nenule este 20. Știind că în sumă sunt exact doi termeni egali, să se scrie toate sumele ce îndeplinesc aceste condiții.

(Clasa I)

Iustina Diaconu, elevă, Iași

P327. Din șirul numerelor 1, 2, 3, 1, 2, 3, 1, 2, 3, 1 se extrag două. Să se arate că suma numerelor rămase nu poate fi 12.

(Clasa I)

Ana Ionescu, elevă, Iași

P328. În șirul $\boxed{1}\square\square, \boxed{2}\square\square, \boxed{3}\square\square, \dots, \boxed{9}\square\square$, fiecare casetă liberă se completează cu o cifră nenulă utilizată o singură dată. Să se arate că suma numerelor de două cifre obținute este mai mică decât 496.

(Clasa a II-a)

Denisa Apetrei, elevă, Iași

P329. Știind că diferența dintre numerele a și b este 5 și că diferența dintre numerele c și d este 7, să se calculeze diferența dintre suma numerelor a și c și suma numerelor b și d .

(Clasa a II-a)

Maria Bizdîgă, elevă, Iași

P330. În câte moduri putem aranja formele geometrice de pătrat, cerc, triunghi și dreptunghi una după alta, astfel încât cercul să fie înaintea pătratului?

(Clasa a II-a)

Mădălina Baciuc, elevă, Iași

P331. Cu 12 pătrate de latură 1 cm construiți dreptunghiul de perimetru minim. Care este valoarea perimetrului său?

(Clasa a III-a)

Alexandra Mădălina Ciobanu, elevă, Iași

P332. Să se arate că numărul 987 nu se poate scrie ca suma a două numere răsturnate. (Exemplu: 231 și 132 sunt numere răsturnate.)

(Clasa a III-a)

Georgiana Avădanei, elevă, Iași

P333. Cum putem măsura 5 l de apă având la dispoziție două vase negradate de 11 l și 7 l?

(Clasa a III-a)

Daniela Mititelu, elevă, Iași

P334. Într-o împărțire exactă suma dintre deîmpărțit, împărțitor și cât este 49, iar suma dintre deîmpărțit și cât este 45. Să se afle deîmpărțitul.

(Clasa a II-a)

Ecaterina Brînzac, elevă, Iași

P335. Fie trei numere naturale nenule. Se calculează diferențele a câte două dintre ele și se obține: 6, 12, 18. Arătați că numărul cel mai mare este cel puțin egal cu 19.

(Clasa a IV-a)

Codruța Filip, elevă, Iași

P336. Să se afle un număr știind că suma dintre acest număr, dublul lui, triplul lui și împărțitul lui este cu 19 mai mare decât jumătatea lui.

(Clasa a IV-a)

Nicolae Vieru, elev, Iași

¹Se primesc soluții până la data de 15 ianuarie 2016.

P337. Pe o masă sunt așezate 16 cartonașe cu fața în jos având numere de la 1 la 16. Trei copii extrag câte 5 cartonașe și constată că sumele numerelor de pe ele sunt: 35, 41 și 45. Arătați că unul dintre copii a extras cartonașul cu numărul 16.

(Clasa a IV-a)

Maria Boutiuc, studentă, Iași

P338. În careul alăturat, în cele nouă casete sunt scrise crescător, atât pe linii cât și pe coloane, numere diferite și nenule. Care este valoarea celei mai mici sume $a + c + g + i$ posibile?

(Clasa a IV-a)

Petru Asaftei, Iași

a	b	c
d	e	f
g	h	i

Clasa a V-a

V.193. Vom spune că un număr natural de trei cifre \overline{abc} este *amuzant* dacă $3a^2 + b + c = 120$. Determinați numerele amuzante care sunt divizibile cu 3.

Cosmin Aștefanei, elev, Iași

V.194. Vom spune că un număr natural de patru cifre \overline{abcd} este *serios* dacă $a + 2b + 3c + 4d = 10$. Câte numere serioase există? Care este cel mai mic număr serios? Dar cel mai mare?

Gheorghe Iurea, Iași

V.195. Copiii din clasa a V-a B merg în excursie. Autocarul are 20 de locuri duble și nimeni nu stă în picioare. Pe drum, profesorul de matematică observă că jumătate dintre copii stau de vorbă cu profesoara de engleză, 13, (3)% dintre copii se joacă pe telefon iar cei rămași fac o zarvă de nedescris. Câți copii merg în excursie?

Ioana-Maria Popa, elevă, Iași

V.196. Demonstrați că nu există cifre nenule distincte a, b și c astfel încât $\overline{abc} \cdot \overline{ba} = \overline{cba} \cdot \overline{bc}$.

Răzvan Ceucă, student, Iași

V.197. Arătați că numărul $n = 653^{653}$ se poate scrie ca sumă de cinci pătrate perfecte nenule.

Constantin Dragomir, Pitești

V.198. Demonstrați că numărul $A = 2014^2 + 2015^2 + 2016^2 + 2017^2 + 2018^2$ nu este pătrat perfect.

Nicolae Ivășchescu, Craiova

V.199. Se consideră mulțimea $M = \{2, 3, 4, \dots, 99\}$.

a) Arătați că oricum am alege 50 de numere din M , există două numere alese care să aibă suma 101.

b) Arătați că putem alege 50 de numere din M astfel încât oricare două dintre numerele alese să aibă suma diferită de 100.

Gheorghe Iurea, Iași

Clasa a VI-a

VI.193. Fie $p \geq 2$ un număr natural cu proprietatea că numărul $n = \underbrace{\overline{11 \dots 11}}_{p \text{ cifre}}$ este prim. Demonstrați că p este număr prim.

Constantin Dragomir, Pitești

VI.194. Determinați toate perechile (x, y) de numere naturale nenule pentru care $\frac{xy}{x+y}$ este număr prim.

Neculai Stanciu, Buzău

VI.195. Determinați numerele naturale nenule a, b, c și d pentru care $ad = bc$, $ab + cd = 50$ și $a \leq c \leq b$.

Ștefan Obadă, elev, Iași

VI.196. Rezolvați în numere întregi ecuația $x^2 + 7x = 2016y^2 + 2015$.

Iulian Oleniuc, elev, Iași

VI.197. Demonstrați că numărul $N = 11^{11^{2015}} + 11^{11^{2014}} + 1$ se divide cu 7.

Marian Cucoaneș, Mărășești

VI.198. Se consideră triunghiul ABC cu $AB = AC > BC$. Pe dreapta BC se iau punctele P și Q astfel încât $B \in (CP)$, $C \in (BQ)$, $AC = CP = BQ$. Pe laturile AB și AC se iau punctele M , respectiv N , astfel încât $AM = BC$ și $AN = NQ$. Demonstrați că $PM \parallel BN$.

Dorel Luchian, Iași

VI.199. Folosind doar rigla negradată și compasul, construiți un triunghi dreptunghic cu unghi de 30° , având înălțimea corespunzătoare ipotenuzei congruentă cu un segment dat.

Petru Asaftei, Iași

Clasa a VII-a

VII.193. Dacă a, b sunt numere reale mai mari ca 1 și n este număr natural nenul, arătați că $ab + \frac{1}{a^n b^n} > \frac{1}{a^{n-1}} + \frac{1}{b^{n-1}}$.

Alina Tigae, Craiova

VII.194. Demonstrați că numărul $N = (7^{2015} - 6^{2015} - 1)(7^{2011} - 6^{2011} - 1)$ este divizibil cu 301.

Ionel Tudor, Călugăreni

VII.195. Fie $ABCD$ un patrulater cu $AB \parallel CD$, având lungimile laturilor $a = AB$, $b = BC$, $c = CD$ și $d = AD$. Dacă $\{O\} = AC \cap BD$, arătați că $\mathcal{A}_{AOD} \leq \frac{1}{2} \cdot \sqrt{ac} \cdot \min\{b, d\}$. În ce condiții se atinge egalitatea?

Daniela Munteanu, Iași

VII.196. Fie AP mediană în triunghiul ABC și Q un punct pe segmentul AP , diferit de centrul de greutate al triunghiului. Notăm $\{M\} = CQ \cap AB$ și $\{N\} = BQ \cap AC$.

a) Arătați că PM nu este paralelă cu AC , iar PN nu este paralelă cu AB .

b) Dacă $\{D\} = PM \cap AC$ și $\{E\} = PN \cap AB$, arătați că $DE \parallel MN$.

Elena Iurea, Iași

VII.197. Fie $ABCD$ un trapez cu unghiurile \widehat{A} și \widehat{D} drepte, în care $AD = DC < AB$. Fie M proiecția lui C pe AB , iar N un punct de pe latura BC astfel încât $\frac{MO}{ON} = \frac{AB}{CD}$, unde $\{O\} = MN \cap BD$. Determinați măsura unghiului \widehat{BMN} .

Titu Zvonaru, Comănești

VII.198. Se consideră triunghiurile echilaterale ABC și CDE astfel încât $C \in (BE)$, $BC = 2CE$ iar A și D nu sunt separate de dreapta BC . Dacă $\{I\} = BD \cap AE$, demonstrați că $BI = 2IE$.

Mirela Marin, Iași

VII.199. Pe latura AC a triunghiului ABC cu $m(\widehat{A})=45^\circ$ și $m(\widehat{C})=30^\circ$ se consideră punctul F astfel încât $BC^2=CF \cdot CA$. Perpendiculara în A pe AB intersectează dreapta BF în punctul D . Arătați că triunghiul BCD este dreptunghic isoscel.

Eugeniu Blăjuț, Bacău

Clasa a VIII-a

VIII.193. Un paralelipiped dreptunghic are dimensiunile exprimate prin numere naturale. Numărul ce reprezintă pătratul diagonalei este egal cu suma numerelor ce reprezintă dimensiunile paralelipipedului. Arătați că paralelipipedul este cub.

Cătălin Calistru, Iași

VIII.194. Fie $a, m, p \in (0, \infty)$ cu $m \neq 1$. Considerăm numerele $a_1 = am + p$, $a_2 = a_1m + p, \dots, a_{100} = a_{99}m + p$. Dacă $a_1 = a_3$, calculați suma $S = a_1 + a_2 + \dots + a_{100}$.

Constantin Apostol, Râmnicu Sărat

VIII.195. Rezolvați în \mathbb{Z}^2 ecuația $x^4 - 3x^3y + 3x^2y^2 - xy^3 = 54$.

Vasile Chiriac, Bacău

VIII.196. Rezolvați în \mathbb{Z}^2 ecuația $x^3 + 3x^2 - 3x - y^2 + 2 = 0$.

Neculai Stanciu, Buzău

VIII.197. Arătați că există o infinitate de numere naturale nenule x și y pentru care $\frac{x+y}{2} - \sqrt{xy} = 1$.

Roxana Vasile și Luminița Mihalache, Craiova

VIII.198. Dacă a, b, c sunt numere reale pozitive, arătați că $(-a + b + c)(a - b + c)(a + b - c)(a + b + c) \leq \min\{(a^2 + b^2)^2, (b^2 + c^2)^2, (c^2 + a^2)^2\}$.

Lucian Tuțescu și Nicoleta Bran, Craiova

VIII.199. Fie $ABCD A' B' C' D'$ o prismă patrulateră regulată cu $AB = AA' \cdot \sqrt{2}$ și M un punct pe baza superioară $A' B' C' D'$ astfel încât unghiurile \widehat{AMC} și \widehat{BMD} să fie suplementare. Demonstrați că M este centrul pătratului $A' B' C' D'$.

Mihaela Berindeanu, București

Clasa a IX-a

IX.161. Dacă $a, b, c \in (0, \infty)$ și $m, n \in \mathbb{N}^*$, $m \leq n$, arătați că $\frac{a^m}{b^m} + \frac{b^m}{c^m} + \frac{c^m}{a^m} \leq \frac{a^n}{b^n} + \frac{b^n}{c^n} + \frac{c^n}{a^n}$.

Robert Antohi, elev, Iași

IX.162. Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ un șir strict crescător de numere reale pozitive. Pentru fiecare $n \geq 2$, definim mulțimea $A_n = \{a_i a_j | 1 \leq i < j \leq n\}$.

a) Dacă $(a_n)_{n \geq 1}$ este progresie geometrică, arătați că A_n conține exact $2n - 3$ elemente, oricare ar fi $n \geq 2$.

b) Dacă A_n are $2n - 3$ elemente, oricare ar fi $n \geq 2$, demonstrați că $(a_n)_{n \geq 1}$ este progresie geometrică.

Dan Popescu, Suceava

IX.163. Fie ABC un triunghi de arie S și S_1, S_2, S_3 ariile segmentelor de disc ce formează între laturile triunghiului și cercul circumscris acestuia. Arătați că $S < S_1 + S_2 + S_3$.

Andrei Nicolaescu, elev, Craiova

IX.164. Pe laturile AB și BC ale triunghiului isoscel ABC (cu $AB = AC$) se consideră punctele N , respectiv M , astfel încât $AN = 2NB$ și $BM = MC$. Dacă $\{P\} = MN \cap AC$, demonstrați că $\max\{AB, BC\} < MP < \sqrt{AB^2 + BC^2}$.

Andi Brojbeanu, elev, Târgoviște

IX.165. Fie M mijlocul laturii BC a triunghiului ABC . Dacă $\widehat{MAC} \equiv \widehat{B}$ și $m(\widehat{BAM}) = 105^\circ$, determinați $m(\widehat{B})$.

Mircea Lascu și Marius Stănean, Zalău

Clasa a X-a

X.161. Pentru $x \in (0, 1) \cup (1, \infty)$, arătați că $x < x^{\log_2 x} + 3^{\log_2^3 x} + 5^{\log_2^5 x}$.

Dan Nedeianu, Drobeta Tr. Severin

X.162. Fie a, b, c, d numere complexe astfel încât $\frac{a}{|a|} + \frac{b}{|b|} + \frac{c}{|c|} + \frac{d}{|d|} = 0$. Arătați că $|z - a| + |z - b| + |z - c| + |z - d| \geq |a| + |b| + |c| + |d|$, oricare ar fi $z \in \mathbb{C}$.

Irina Cristali, elevă, București

X.163. Dacă $x \in \left(0, \frac{\pi}{3}\right)$, arătați că $\sin 2x < \frac{1}{2x^2 - x^4}$.

Lucian Tuțescu și Cristian Moanță, Craiova

X.164. Determinați $a, n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$ cu proprietatea că numerele $\log_a(n - 1)$ și $\log_a n$ sunt raționale.

Alexandru Blaga, Satu Mare

X.165. Determinați perechile (m, n) de numere întregi cu proprietatea că $m(\sin^n x + \cos^n x - 1) = n(\sin^n x + \cos^n x - 1)$, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.

Mihai Dicu, Craiova

Clasa a XI-a

XI.161. Se consideră parabola $\mathcal{P} : y = ax^2 + a (a > 0)$ și cercul \mathcal{C} , tangent la parabolă în M și la axa Ox în N . Scrieți ecuația cercului \mathcal{C} , știind că tangenta în M la parabolă trece prin origine.

Adrian Corduneanu, Iași

XI.162. Fie $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ matrice cu proprietatea că $3A^4 - 14A^3 - 13A^2 + 6I_n = O_n$. Demonstrați că $\det A > 0$.

Bogdan-Petre Posa, București

XI.163. Fie $m, n \in \mathbb{N}$, $3 \leq m < n$ și funcția $f : \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{\sin^m x}{m} + \frac{\cos^m x}{n}$. Determinați imaginea funcției f .

Ionel Tudor, Călugăreni

XI.164. Fie $(x_n)_{n \geq 1}$ un șir de numere reale pozitive astfel încât există $\lim_{n \rightarrow \infty} (x_{n+1} - x_n) = x \in \mathbb{R}_+^*$. Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} (x_{n+1} \sqrt[n+1]{n+1} - x_n \sqrt[n]{n})$.

D.M. Băținețu-Giurgiu, București și Neculai Stanciu, Buzău

XI.165. Există două funcții strict convexe ale căror grafice se intersectează în exact n puncte?

Marian Tetiva, Bârlad

Clasa a XII-a

XII.161. Fie u, v numere reale fixate și mulțimile

$$M = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & ua & vb & c \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \mid a, b, c \in \mathbb{Q} \right\}, \quad V = \{(ua, vb, c) \mid a, b, c \in \mathbb{Q}\}.$$

Pe mulțimea M definim operația de înmulțire a matricelor, iar pe mulțimea V considerăm adunarea vectorilor. Demonstrați că (M, \cdot) și $(V, +)$ sunt grupuri comutative izomorfe.

Gheorghe Costovici, Iași

XII.162. Let $f : \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty)$ be a continuous differentiable function. Prove that $\int_0^x (f(t) + \sin^2 t \cdot f'(t)) dt \geq f(x) \cdot \sin^2 x, \forall x \geq 0$.

Zdravko Starc, Vrsac, Serbia

XII.163. Determinați funcția derivabilă $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, dacă $f(0) = 1, f'(0) = 0$ și $2f - f' \in \int f(x) dx$.

Ovidiu Pop, Satu-Mare

XII.164. Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă cu proprietatea că $f(x)f(1-x) \geq \int_0^1 f^2(x) dx, \forall x \in [0, 1]$. Demonstrați că funcția f nu poate fi injectivă.

Dumitru Crăciun, Fălticeni

XII.165. Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_1^n \frac{(-1)^{[\sqrt{x}]}}{x^2} dx$.

Temistocle Bîrsan, Iași

Probleme pentru pregătirea concursurilor

A. Nivel gimnazial

G286. Definim mulțimile $(A_n)_{n \geq 0}$ astfel: $A_0 = \{1, 2, \dots, 2015\}$; A_1 se obține înlocuind fiecare element al lui A_0 cu suma tuturor celorlalte elemente ale lui A_0 ; A_2 se obține înlocuind fiecare element al lui A_1 cu suma tuturor celorlalte elemente ale lui A_1 ș.a.m.d. Dacă $n \in \mathbb{N}^*$, arătați că nu există elemente în A_n care să fie congruente modulo 2016.

Vlad Tuchiluş, elev, Iași